

Vedrørende
Statusmøte med
Skatteetaten

Møtedato
18.10.2024

Til stede
Bjarte Songstad
Tor Arne Fanghol
Arne Viste
Tor B. Jørgensen
Mette Lorentzen
Hussein Nazari
Yngve Træland

Forfall

Møteleder
Bjarte Songstad

Referent
Bjarte Songstad

Møtereferatets historikk:

- 18.10.2024 Møtet avholdt og tatt opp på video
- 30.10.2024 Skatteetatens forslag til møtereferat
- 19.11.2024 Viste's kommentarer til forslaget
- 26.11.2024 Omforent versjon av møtereferat fra videomøte 18.10.2024

Status saker lemping av trygdeavgift, innsyn og manglende skatteoppgjør m.m.

Innledning og presentasjon

Det var en kort presentasjon av deltakerne. Fra Skatteetaten deltok Bjarte Songstad og Tor Arne Fanghol. Tor Arne jobber med kommunikasjon og deltar fordi sakene har stor medieoppmerksomhet.

Fra Mennesker i Limbo (heretter Limbogruppen) deltok Arne Viste, Tor B. Jørgensen (styreleder), Yngve Træland, Mette Lorentzen og Hussein Nazari. Hussein er også en av de som har jobbet for Plog tidligere og er en ureturnerbar asylsøker. Det ble etterlyst veiledning i hans sak.

Like før møtet var det sendt ut et regneark, som bl.a. viser saksnummer for innsynssakene, lempingssakene og opplysninger om utbetaling av lempet trygdeavgift. «År søknaden gjelder» er knyttet til de inntektsårene der det er gitt lemping av trygdeavgift. Noen øvrige punkter i regnearket er omtalt i punkt 4. Det er fint om vi blir gjort oppmerksom på ev. feil i regnearket.

1. Status lempingssakene

Regnearket viser hvilke saker om lemping av trygdeavgift som er ferdigbehandlet og hvilke saker som er under behandling.

Totalt har Skatteetaten mottatt ca. 225 saker om lemping, hvorav rundt 120 saker er ferdigbehandlet. Dette omfatter også noen saker fra andre enn Plog2. Det er vel 100 saker i restanse, og tidsplanen er å ferdigbehandle disse innen mars 2025.

Møtereferat

Limbogruppen mener at det burde ha vært satt av flere ressurser til behandling av disse sakene, fordi Finansministeren har uttalt at dette er en prioritert oppgave. Skatteetaten har forståelse for dette, men viste til at en saksbehandler jobber på heltid med lempingssakene. Det er også mange andre prioriterte oppgaver, slik at det dessverre er begrensede muligheter til å sette inn flere saksbehandlere.

Viste minnet om at både skatteetaten og finansdepartementet gjennom lang tid var blitt oppfordret til å informere de ofrene som fortsatt er i uvitenhet om feilen. Og at skatteetaten har tilgang til alle nødvendige data for å gi slik informasjon, selv om det muligens krever litt arbeid. Og at skatteetaten også kan informere i mer generelle kanaler som eksempelvis på nettsidene eller via interessorganisasjoner eller offentlige instanser som har nærkontakt med ofrene.

Viste presiserte at det ble registrert at skatteetaten og finansdepartementet velger taushet og fortløselighet, til tross for kunnskapen om at flertallet av ofre lever i uvitenhet den dag i dag.

Viste minnet om samfunnsoppdraget til skatteetaten som var å sikre riktige skatteoppgjør, ikke bare behandle innkommende saker.

Skatteetaten bekreftet at uvitenheten blant ofrene og informasjonsbehovet var tatt opp tidligere. Skatteetaten bekreftet også at samfunnsoppdraget var å sikre riktige skatteoppgjør, ikke bare saksbehandle de innkomne sakene

Viste purret på de framsatte partsinnsyn i lempningssakene. Han opplyste at manglende svar vil medføre mye papirsøl med klagesaker til sivilombudet og med parallelle innsynsaker til UDI om deres kommunikasjon med skatt i disse lempningssakene.

2: Status innsynsakene

Saker om partsinnsyn i skattemelding, skatteoppgjør og A-meldinger/lønns- og trekkoppgaver er ferdig utskrevet. Det gjenstår litt arbeid med oversendelsesbrev, og noen må dobbeltsjekkes også.

Innsyn i skattekortutskrivningen er også helt sentral for å følge opp Limbogate. Dette er punkt 7 i innsynsbegjæringene. Viste forklarte bakgrunnen for innsynsbehovet og hvor sentral slik informasjon var for å avklare ansvarsforhold rundt lovlighet og veiledningsplikt. Viste uttrykte forventning om at dette ble besvart i papirinnsynet som ble lovet neste uke. Songstad lovet å sjekke dette opp.

Det er store bunker med dokumenter, og det er mest hensiktsmessig at disse hentes på skattekontoret i Stavanger. Dette avtales nærmere når dokumentene er klare. [Merknad: Dokumentene kan hentes på skattekontoret i Stavanger fra og med onsdag 6. november.]

Møtereferat

Limbogruppen reiste kritikk mot at dokumentene ikke oversendes som PDF-filer, fordi dette skaper betydelig merarbeid. Det kan være begrensinger på hva som er mulig i våre systemer. Det er uansett enighet om at utskrifter av de aktuelle dokumentene oppfyller reglene for partsinnsyn.

Det er satt fram krav om partsinnsyn i utbetalingssakene, og mange er også purret. Skatteetaten lovet å prøve å fatte beslutning påfølgende uke (altså innen 25. oktober) om slikt partsinnsyn ville bli gitt eller avslått.»

Skatteetaten ønsket ikke at Plog2 AS framsatte nye individuelle henvendelser og purringer på slikt innsyn i flere saker, men lovet i stedet å referatføre dette på en måte som gjorde referatet egnet for den videre oppfølging i eventuelle klageorganer av dette innsynsbehovet som omfattet alle Limbogate-klientene til Plog2 AS.

Skatteetaten bekreftet at de opererte med et tredje saksnummer i disse utbetalingssakene som så langt ikke var meddelt Plog2 AS, og som heller ikke fremkom av den fremlagte oversikt over saksnumre. Viste etterlyste også oversikt over disse saksnumre.

3. Status saker knyttet til manglende skatteoppgjør

Skatteetaten vurderer om det er adgang til å produsere skatteoppgjør nå. Dette gjelder for saker det er trukket inntil 50 % skatt, uten at det er produsert en skattemelding eller et skatteoppgjør. For å kunne ta stilling til dette, må den skattepliktige gi opplysninger om inntekt og formue for de inntektsårene som personen har jobbet i Norge. Det vil normalt være tilstrekkelig at det gis opplysninger om lønn fra A-meldinger/lønns- og trekkoppgaver og andre opplysninger om inntekt/formue som er rapportert til Skatteetaten. Som nevnt i punkt 2, gis det partsinnsyn i disse opplysningene. Skatteetaten behøver ikke de opplysninger om ytelser mv. fra UDI, som det har vært fremmet krav om partsinnsyn i.

I de initielle henvendelsene fra alle klienter er spørsmålet om 50% skattetrekk uten påfølgende skatteoppgjør reist. Det ble stilt spørsmål ved om Skatteetaten i noen av sakene har undersøkt dette. Songstad og Fanghol kjenner ikke til at slik undersøkelse har blitt gjort i noen av sakene.

Limbogruppen har registrert at det ikke er trukket 50% skatt i 2011 i noen av lempningssakene, noe som tyder på at det har vært utskrevet skattekort i alle disse tilfellene. Slik Skatteetaten vurderer det, er det unaturlig at det er utstedt skattekort i saker der trygdeavgiften er lempet. Dette vil normalt gjelde saker der arbeidsgiver har rapport lønn på d.nr./f.nr., som har dannet grunnlag for en skattemelding og et skatteoppgjør. Fra 2011 skulle skattekort ikke utstedes til utlendinger uten oppholds- og arbeidstillatelse i Norge. I praksis ble dette ikke alltid fulgt opp, slik at det i noen tilfeller kan ha blitt utstedt skattekort til personer uten lovlig opphold i

Møtereferat

2011 eller senere år.

Det ble presisert at i sakene om lemping av trygdeavgift er det produsert en skattemelding og et skatteoppgjør for de årene der det er fastsatt trygdeavgift.

Fra Limbogruppen ble det tatt opp spørsmål om Skatteetaten aktivt har slettet skattepliktige fra skattemanntallet fra 2011 når personen ikke har lovlig opphold i Norge. Det ble vist til en rutine fra 2010/2011 at når arbeidsgiver innrapporterer en lønns- og trekkoppgave på et d.nr. blir personen automatisk tatt opp i skattemanntallet. Skatteetaten viste til at det var en uheldig praksis at det ble utstedt skattekort til personer som ikke hadde lovlig opphold i Norge. Også misbruk av identiteter var en del av begrunnelsen for innstrammingen.

Det ble tatt opp at opplysninger om skattekort slettes etter tre år, men at det fram til 2013 ble sendt skattekort på papir. [Merknad: Det er på rene at opplysninger om skattekort slettes etter en periode, men usikker på om fristen er tre år. Dette kan ev. avklares.] Det ble stilt spørsmål om det er mulig med partsinnsyn i ev. papirkopier. Dette sjekkes nærmere.

Fra Limbogruppens side ble det bl.a. nevnt at nektelsen av å utstede skattekort kan innebære en krenkelse av uskyldspresumpsjonen og retten til arbeid i Grunnloven. Det ble også vist til Gulating lagmannsretts dom fra 2013 med referanse LG-2012-202569, der det ble lagt til grunn at det var en utbredt feiloppfatning fram til 2010 at personer med skattekort hadde lovlig adgang til arbeid i Norge. Skatteetaten pekte på at det er utlendingsmyndighetene som avgjør hvem som har lovlig adgang til arbeid i Norge. Skatteetaten må forholde seg til dette ved bl.a. utskriving av skattekort.

Det foreligger ellers noen særlige utfordringer knyttet til produksjon av skatteoppgjør nå. Skatteforvaltningsloven setter grenser for endring tilbake i tid (normalt fem år fra det tidspunktet saken er tatt opp). I tillegg skal det foretas en nærmere vurdering av om det er grunnlag for at saken tas opp til endring, Det forhold at skattepliktige ikke har levert skattemelding vil tale mot å ta saken opp til behandling nå. Den tid som har gått, kan også tale mot behandling.

Fra Limbogruppen ble det pekt på det burde være unødvendig å sende inn opplysninger om inntekt og formue på nytt når Skatteetaten har disse opplysningene allerede. Det ble også reist spørsmål om hvordan opplysningene skal rapporteres. Vi gir nærmere veiledning om dette.

4. Oppfølging av lempingssakene: Generell informasjon om utbetaling ved manglende kontonummer og spørsmål knyttet til renteberegning m.m.

Regnearket gir oversikt antall saker med utbetaling. Utbetaling fullført» skal bety at utbetalingen er ferdig fra innkreving. Mette påpekte at hun dagen før hadde kontakt

Møtereferat

med noen av dem som var listet i «Utbetaling fullført», men som fortsatt ikke hadde fått pengene utbetalt grunnet manglende bankkonto. Skatteetaten lovet å sjekke dette ut. «Eget knto.nr.» er ønske fra skattepliktige på fullmaktsskjemaene. «Ønsker penger til Vistes konto» er også i henhold til ønske på fullmaktsskjemaene. Skatteetaten tar en kontrollsjekk av disse opplysningene. I noen tilfeller er det fattet vedtak om lemping av trygdeavgift, uten at det er foretatt utbetaling. Fra Limbogruppens side er det ønskelig med en oversikt over de tilfeller der det ikke er foretatt utbetaling.

Om utfordringene med at mange av ofrene av Limbogate ikke har anledning til å opprette egne bankkonto forklarte skatteetaten at etter skattebetalingsloven skal utbetaling av tilgodebeløp som hovedregel skje til skattepliktiges bankkonto. Viste minnet om at Plog2 AS hadde opprettet egen konto for å bistå skatteetaten med en løsning på disse utfordringene. Klientene har i slike tilfeller på eget initiativ bedt om at slik løsning blir benyttet. Plog2 kan om ønskelig framlegge dokumentasjon på at beløpet virkelig blir overført rette vedkommende. Tor B Jørgensen informerte om at eksempelvis KLP benyttet slike løsninger i tilsvarende saker. Limbogruppen presiserte at Skatteetaten etter snart to års saksbehandling måtte finne løsning på denne utfordringen, selv om det skulle avvike fra hovedregelen i skattebetalingsloven. Limbogruppen presiserte at pengene hadde vært i feil lomme i en årrekke grunnet skatteetatens fortielser, og at pengene fortsatt var på avveie på skatteetatens konto. Skatteetatens frykt for at pengene skulle komme på avveier ved overføring til Plog2 AS i denne kontekst fremsto ubegrunnet, og var i åpenbar strid med ofrenes uttrykte ønske.

Rentegodtgjørelse er gitt med hjemmel i skattebetalingsloven § 11-4 fjerde ledd. Renter beregnes fra betaling av trygdeavgift fant sted og frem til fristen for tilbakebetaling. Per 01.01.2024 er rentesatsen 4,5 %.

Slik skattekontoret vurderer det, er det ingen annen hjemmel for utbetaling av renter enn skattebetalingsloven § 11-4 fjerde ledd. Det kan gis rentegodtgjørelse «når særlige forhold tilsier dette». Vurderingen av om det foreligger «særlige forhold» er knyttet til om det er rimelig å gi rentegodtgjørelse. I Skattebetalingshåndboken er det lagt til grunn at rentegodtgjørelse kan gis ved lemping av skatt og avgift. Rentesatsen er lovbestemt, jf. skattebetalingsloven § 11-6 annet ledd.

Etter skattekontorets vurdering er det ikke grunnlag for forsinkelsesrenter etter skattebetalingsloven § 11-3. Bestemmelsen gjelder ved forsinket utbetaling av tilgodebeløp ved for mye betalt skatt og avgift. Kravet om tilbakebetaling av trygdeavgift oppstår når det er fattet vedtak om lemping av trygdeavgift.

Viste fastholder behovet for et skriftlig svar på de skriftlig framsatte krav om forsinkelsesrenter for den perioden skatteetaten har vært kjent med feilen, men fortiet den overfor skattyter eller forsinket behandlingen av den.

Møtereferat

Skatteetaten ønsker gi et samlet svar som gjelder alle eller mange klienter, men at det de eksemplifiseres med sine detaljer i en av saken hvordan dette svar er anvendt med tanke på datofestede perioder med rentesats og rentegrunnlag.

Viste aksepterte en slik løsning dersom dette svaret listet hvilke LG-numre svaret konkret var ment å besvare, og det i det generelle svar ble opplyst om hvilke særlige forhold som skatteetaten hadde lagt til grunn for renteberegningen.

5. Arbeidet videre: Status oversikt over saksnumre. Tiltak for å oppnå en effektiv saksbehandling.

Oversikt over saksnummer for lempingssakene og innsynssakene er angitt i oversendt regneark. Innsyn og lempning er registrert i hvert sitt saksnummer.

Fra Skatteetatens er det viktig at all kommunikasjon skjer skriftlig. Ved henvendelse til oss må saken merkes med saksnummer eller id på skattepliktige for at informasjonen skal bli koplet til rett skattepliktig.

6. Eventuelt

Noen punkter fra brev av 15. september 2024 ble gjennomgått. Spørsmål knyttet til utbetaling og renter er eller vil bli besvart, jf. punkt 4.

Det ble tatt opp spørsmål knyttet til manglende id, og det ble oppfordret til samarbeid med UDI om dette. Det var usikkert om dette er en problemstilling for de aktuelle sakene. [Merknad: I saker der dette ev. skulle være et problem, vil Skatteetaten tilskrive om dette.]

Viste påpekte at feil innebetalt trygdeavgift fra skattytere uten formalisert oppholdstillatelse, men med såkalt tålt opphold, var tema i dokumentet «Trygdeavgift og arbeidsgiveravgift, framtidig oppgavefordeling m.v.» datert 17.11.2020. Trygdeavgiftsfeilen som rammet ureturnerbare asylsøkere var således kjent av skatteetaten før 17.11.2010. Avviste asylsøkere ble likevel av ukjent årsak ikke omfattet av rutinen datert februar 2011 som hadde som formål å sikre at bare brukere som er medlem av norsk folketrygd betaler trygdeavgift. Se illustrasjon:

Møtereferat

☒	☒	Trygdeavgift	☐	☒
☐	☒	Avviste asylsøkere «tålt opphold»	☒	☐
				
11.10.2010	17.11.2010	13.01.2011	Februar 2011	

Det ble også tatt opp forhold knyttet til manglende skatteoppgjør, som er omtalt i punkt 4.

Viste løftet fram de juridiske spørsmålene om grunnlov og uskyldspresumsjon, om det store antallet ugyldige asylavslag som fattes av utlendingsforvaltningen, om skattekortenes betydning for lovlighet og straffbarhet, samt påtalemyndighetens og domstolenes avgjørelser om at arbeidet i Plog As for de fleste ansettelse der ikke var å anse straffbare til tross for den manglende formalisering av slik arbeidstillatelse fra UDI. Og videre om den manglende avklaringen av grunnlovsspørsmålet og arbeidet med det større prosjekt om å bringe spørsmålene inn for autoritativ avklaring hos høyesterett. Viste oppfordret skatteetaten og saksbehandler Songstad til å gjøre sin egen vurdering av disse spørsmål.

Skatteetaten takket for et konstruktivt og godt møte. Tor B. Jørgensen roste Arne Viste for innsatsen i disse sakene. Han understreket også viktigheten av at Skatteetaten tar disse sakene på alvor, og Skatteetaten er enig i dette.